

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 506 Din data de 20.09.2023

Dosar: 492/2022

Petiție: 5236/27.07.2022

Petentă: ..

Părți reclamate: Grădinița „...” București (în continuare R1), Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 (în continuare R2)

Obiect: Petenta reclamă faptul că i-a fost respinsă cererea de înscrierea grădiniță a fiului său, în grupa mică, anul școlar 2022 – 2023, pe criteriul vârstei copilului.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul petentei:

1. .. cu domiciliul în ..

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate:

2. Grădinița „...” cu sediul în Mun. București, .

3. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 - Mun. București

II. Procedura de citare

4. În temeiul art. 20 alin. (4) din OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

5. Prin adresa înregistrată sub nr. 5496/05.08.2022 a fost citată petenta iar prin adresa înregistrată nr. 5496/05.08.2022 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind invitate la ședința de audieri din data de 08.09.2022 (filele 6-8 la dosar). Părțile au fost prezente la ședința de audieri.

6. Partea reclamată R1 a comunicat un punct de vedere la data de 08.09.2022 (filele 14-21 la dosar).

7. Punctul de vedere al părții reclamate a fost comunicat petentei în cadrul ședinței de audieri din data de 08.09.2022.

8. Partea reclamată R2 a comunicat un punct de vedere la data de 29.08.2022 (filele 9-10 la dosar).

9. S-au trimis completări la punctul de vedere al părții reclamate mai sus-precizate (fila 76 la dosar).

10. Punctele de vedere ale părților reclamate, au fost comunicate petentei prin intermediul adresei înregistrată sub nr. 7711/28.10.2022, acordându-se acestuia un termen în vederea formulării și transmiterii de note/concluzii scrise (fila 74 la dosar).

11. Petenta a transmis concluzii scrise la data de 15.11.2022, însoțite de alte înscrisuri (filele 77-86 la dosar).

12. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

10. Petenta, în calitate de părinte al unui copil cu vârsta de 2 ani și 11 luni, sesizează Consiliul cu privire la o posibilă faptă de discriminare.

11. A depus în data de 30.05.2022, în prima etapă de înscrieri, o cerere de înscriere la Grădinița reclamată, care este cea mai apropiată de domiciliu, având numărul de ordine 35. Lângă grădiniță se află Școala „...” la care este înscris fiul cel mare, elev în clasa a IV-a.

12. Petenta menționează faptul că, din conversațiile cu ceilalți părinți, care erau la înscriere, a aflat că aceștia au fost anunțați la preluarea dosarelor, că în cazul în care nu au și adeverință prin care să demonstreze că există frați sau surori mai mari la această școală, nu vor avea prioritate. Aceeași discuție era și pentru cazul părinților care, din diverse motive, pot sta cu copiii de vârstă preșcolară acasă, în sensul că acești copii nu vor fi acceptați.

13. Petenta a solicitat școlii să îi elibereze această adeverință și, deși nu era în lista documentelor necesare înscrierii, a depus-o la dosar pentru a avea prioritate, aceasta nefiindu-i returnată la preluarea documentelor în data de 30.05.2022.

14. În data de 17.06.2022 au fost afișate rezultatele admiterii dosarelor de înscriere iar dosarul petentei a fost respins, chiar dacă, din punctul acesteia de vedere, se întruneau toate condițiile de admitere, și anume:

- domiciliul în circumscripția grădiniței, respectiv a școlii, acestea fiind delimitate de un gard;
- ambii părinți sunt salariați, fiind depuse adeverințe de salariat în acest sens;
- fratele copilului este elev la școala din apropiere (demonstrat prin adeverința depusă la dosar);
- vârsta copilului este de 3 ani împliniți la data de 31.08.2022, motiv pentru care acesta nu mai este acceptat încă un an la creșa pe care o frecventează de la data de 15.09.2021.

15. Petenta arată că, în timp ce dosarul său a fost respins, alții cunoștinți le-au fost acceptați copiii în anul școlar 2022 - 2023 la grupa mică, aceștia fiind exact în aceleași condiții ca și copilul său, respectiv: domiciliul în același bloc cu petenta sau în blocul vecin, părinții salariați, cu frați mai mari în Școala „...”, vârsta de peste 3 ani la data de 31.08.2022. Se menționează că sunt trei astfel de cazuri aprobate.

16. Petenta a solicitat grădiniței, în scris, prin e-mail, motivarea deciziei de respingere a dosarului de înscriere, primind un răspuns nefavorabil. În data de 20.06.2022 mama petentei a fost la grădiniță pentru a depune contestația cu privire la respingerea dosarului, aceasta fiind refuzată pe motiv că nu se poate depune contestație decât on-line, neprimind număr de înregistrare. Cerând explicații cu privire la respingerea dosarului, petentei i s-a comunicat faptul că unul dintre criterii a fost și distanța față de grădiniță, aspect care nu era menționat în condițiile de acceptare.

17. De asemenea, petenta consideră ca acel criteriu menționat de conducerea grădiniței în răspunsul său, cu privire la ordinea descrescătoare a vârstei, nu este relevant deoarece copilul său are 3 ani împliniți la data de 31.08.2022, iar solicitarea acesteia cu privire la reanalizarea dosarului nu a fost luată în considerare. Petenta apreciază că a respectat toate condițiile de înscriere.

18. În concluzie, petenta consideră că această situație reprezintă discriminare și solicită admiterea petiției respectiv Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării să efectueze verificările necesare privind soluționarea tuturor cererilor de înscriere la grădiniță.

19. În susținerea celor declarate, petenta a depus la dosar următoarele înscrisuri: lista cu documentele necesare și condițiile generale și specifice de la avizierul grădiniței înainte de începerea perioadei de înscriere.

20. În concluziile scrise depuse la dosar, în urma comunicării punctului de vedere depus de partea reclamată R1 petenta învederează că aceasta a primit răspuns de la Inspectoratul Școlar al Municipiului București la petiția trimisă în data de 19.09.2022, în care solicita explicații cu privire la admiterea în Grădinița reclamată a celor doi copii ale căror mame au dat declarațiile pe care petenta le-a depus la dosar și prin care petenta demonstrează că acei doi copii admiși se află cu domiciliul la aceeași distanță față de grădiniță ca și copilul petentei, acesta fiind respins.

20.1. Se arată că Inspectoratul Școlar al Municipiului București, prin răspunsul comunicat, nu a negat că distanța este egală, dar a menționat că cererea de înscriere a fost refuzată întrucât, conform Cap. II din Procedura de înscriere I.S.M.B. nr. 11641/2022, "*criteriul vârstei a făcut diferența*" pentru că, din cei 3 copii menționați, copilul petentei este cel mai mic, neluând în calcul și alți copii înscriși care ar fi putut fi mai mari sau mai mici decât cel al petentei și care s-ar fi putut afla la aceeași distanță față de grădiniță.

21. Petenta menționează că, în criteriile generale și specifice de departajare pentru înscrierea în învățământul preșcolar, nu este trecut nicăieri "*criteriul vârstei*", iar acel Cap. II din Procedura de înscriere a I.S.M.B. se referă strict la procedura de înscriere și anume că nu pot fi acceptați la înscriere copiii care nu au împlinit vârsta de 3 ani până la data de 31.08.2022, ceea ce nu este cazul în situația prezentată de aceasta.

22. În concluzie, petenta solicită să se constate existența unei discriminări în speța de față respectiv solicitarea ca CNCD să verifice modalitatea de soluționare a cererilor de înscriere la Grădinița „...”.

23. În susținerea aspectelor menționate în sesizare, petenta a depus în dosarul administrativ nr. 492/2022, următoarele înscrisuri:

- procedura operațională pentru organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar în anul școlar 2022 - 2023;
- răspunsul Inspectoratului Școlar al Municipiului București din data de 19.10.2022 la petiția formulată de către petentă;
- criteriile generale și specifice de departajare pentru înscrierea în învățământul preșcolar.

Sușinerile părții reclamate Grădinița „...” (în continuare R1)

24. Partea reclamată a depus la dosar un punct de vedere, prin care, în primul rând a invocat pe cale de excepție, excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care nu se poate subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspectele de fond ale petiției, aspecte care decurg din modalitatea de aplicare a dispozițiilor legale.

25. Se precizează că înscrierea în învățământul preșcolar în anul școlar 2022 - 2023 s-a făcut conform Procedurii Operaționale nr. 1641/11.05.2022 a Inspectoratului Școlar al Municipiului București privind organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar în anul școlar 2022 - 2023, precum și în conformitate cu adresa

Ministerului Educației - Direcția Generală de Învățământ preuniversitar nr. 28074/04.05.2022 înregistrată la Inspectoratul Școlar al Municipiului București sub nr. 10679/04.05.2022.

26. Procedura a fost întocmită în baza următoarelor prevederi legislative: Legea nr. 1/2011 a Educației Naționale, Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin OMEC nr. 5447/2020, adresa Ministerului Educației nr. 28074/04.05.2022 și urmărește aplicarea prevederilor cuprinse în acestea.

27. În data de 30.05.2022, petenta, în calitate de părinte al copilului minor născut în data de 23.08.2019, a depus documentele necesare înscrierii copilului la grupa mică, în anul școlar 2022 - 2023, cererea-tip de înscriere în învățământul preșcolar 2022 primind numărul de înregistrare 35/30.05.2022. După încheierea primei etape de înscriere a copiilor în învățământul preșcolar în anul școlar 2022 - 2023, în perioada 11-15.06.2022, a avut loc analizarea/evaluarea de către Comisia de re/înscriere a copiilor în învățământul preșcolar, a cererilor de înscriere.

28. Comisia de re/înscrierea copiilor în învățământul preșcolar, a analizat/evaluat, la nivelul unității de învățământ reclamate R1, toate cererile depuse, respectând prevederile Procedurii operaționale - Organizarea și desfășurarea re/înscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar în anul școlar 2022 - 2023, emisă de către Inspectoratului Școlar al Municipiului București înregistrată sub nr. 11641/11.05.2022, art. 16 alin. (1) și art. 63 alin. (1) lit. b), (3) și (4) din Legea Educației Naționale. De asemenea, au fost respectate criteriile generale și specifice de departajare pentru înscrierea în învățământul școlar 2022 - 2023 aprobate de către Inspectoratul Școlar al Municipiului București.

29. Potrivit Procedurii operaționale, ocuparea locurilor libere în prima etapă de înscriere, s-a făcut în ordinea descrescătoare a grupelor de vârstă, astfel: grupa mare (copii de 5 ani, împliniți la data de 31.08.2022), grupa mijlocie (copii de 4 ani, împliniți la data de 31.08.2022) și grupa mică (copii de 3 ani, împliniți la data de 31.08.2022).

30. Partea reclamată arată că la această unitate de învățământ nu s-a desfășurat o a doua etapă de înscriere întrucât au fost ocupate toate locurile libere în prima etapă de înscriere. Conform Planului de școlarizare, aprobat de către ISMB, pentru grupa mică, în unitate au fost prevăzute 60 de locuri libere și au fost depuse 100 de cereri de înscriere. Având în vedere faptul că numărul cererilor de înscriere a copiilor în învățământul preșcolar, a fost mai mare decât numărul de locuri libere, s-au aplicat, succesiv, criteriile de departajare generale și criteriile de departajare specifice, cu respectarea numărului maxim de copii la grupă stabilit de prevederile art. 63 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 1/2011 a Educației Naționale.

31. De asemenea, se arată că, pentru a fi cuprinși cât mai mulți copii la grupa mică, au fost suplimentate 6 locuri cu aprobarea ISMB, respectând prevederile legale mai sus-precizate referitor la numărul maxim de copii care pot fi cuprinși într-o grupă și, respectând criteriile generale de departajare pentru înscrierea în învățământul preșcolar și art. 63 alin. (4) din actul normativ mai sus-menționat, a fost admis la grupa mică un copil cu cerințe educaționale speciale. Prin urmare, suplimentarea locurilor pentru grupa mică, s-a făcut ținându-se cont și de faptul că „*pentru fiecare preșcolar cu cerințe educaționale speciale orientat de către Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională pentru învățământul de masă, efectivele existente ale grupelor se diminuează cu 2 preșcolari.*”

32. Se mai arată faptul că, în baza dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Legea nr. 1/2011, grupa mică nu este obligatorie¹, de aici și numărul insuficient de locuri în învățământul preșcolar. Deoarece grădinițele nu au circumscripție școlară, în acest sens, a fost formulat un criteriu specific de departajare, avizat de către ISMB, pentru a fi cuprinși cât mai mulți copii ai căror părinți/tutori/suținători legali sau al unuia dintre aceștia au domiciliul în proximitatea unității.

33. Printre documentele depuse la înscrierea copilului la grădiniță, s-a numărat și o adeverință din care reiese faptul că fratele copilului este înscris la Școala „...”, aflată în imediata vecinătate a reclamatei R1 însă faptul că fratele este elev la această unitate de învățământ nu reprezintă un criteriu general sau specific. Unul dintre cele 3 criterii generale de departajare se referă la *„existența unui frate/unei surori a copilului, înmatriculat/înmatriculată în anul școlar 2022/2023 în unitatea de învățământ la care se solicită înscrierea”*, dovedită prin adeverința eliberată de grădiniță și, prin urmare, adeverința prin care se demonstrează că fratele copilului este înscris la școala din proximitate nu a fost luată în considerare în momentul analizării/evaluării cererii de înscriere.

34. Reclamata mai arată că, în urma analizării/evaluării cererilor de înscriere și suplimentării locurilor pentru grupa mică, din totalul de 100 de cereri de înscriere primite la nivelul unității, au fost admiși 66 de preșcolari iar restul de 34 de preșcolari au fost respinși.

35. Cu privire la contestația petentei, se arată faptul că, în data de 18.06.2022, aceasta a trimis un e-mail, pe care l-a denumit *”o contestație împotriva rezultatelor admiterii la Grădinița ..”* însă, în cuprinsul Procedurii operaționale emisă de către Inspectoratul Școlar al Municipiului București la data de 11.05.2022, nu este prevăzută posibilitatea de depunere a contestațiilor referitoare la cererile de înscriere. Acest aspect i-a fost comunicat petentei în data de 28.06.2022.

36. Partea reclamată menționează faptul că, în cazul de față, nu ne regăsim în fața unei discriminări, rolul criteriilor specifice fiind acela de departajare în cazul existenței mai multor solicitări de înscriere decât numărul de locuri disponibile. De aceste criterii specifice se ține cont după epuizarea departajării pe criteriile generale. În concluzie, se solicită respingerea petiției.

37. În susținerea celor menționate în punctul său de vedere, partea reclamată a depus la dosar următoarele înscrisuri:

- criteriile generale și specifice de departajare,
- raportul cererilor și raportul locurilor disponibile pentru anul școlar 2022 - 2023,
- procesele-verbale ale comisiei,
- lista cererilor din etapa I, faza I an școlar 2022 - 2023,
- procedura operațională,
- adrese ale ministerului educației (filele 28-72 la dosar).

38. În completarea punctului de vedere se reiterează cele expuse anterior cu privire la înscrierea în învățământul preșcolar în anul școlar 2022 - 2023 și cu privire la legislația aplicabilă. În urma analizării/evaluării cererilor de înscriere și suplimentării locurilor pentru

¹ Art. 16 alin. (1): „Învățământul general obligatoriu cuprinde învățământul primar, învățământul gimnazial și primii 2 ani ai învățământului secundar superior. Învățământul secundar superior și grupa mare din învățământul preșcolar devin obligatorii până cel mai târziu în anul 2020, grupa mijlocie până cel mai târziu în anul 2023, iar grupa mică până în anul 2030”.

grupa mică, la nivelul unității, din totalul de 100 de cereri de înscriere primite, au fost admiși 66 de preșcolari și restul de 34 de preșcolari au fost respinși.

39. De asemenea, se precizează faptul că ocuparea locurilor libere s-a făcut în ordinea descrescătoare a grupelor de vârstă și cu respectarea criteriilor generale și specifice, aprobate în CA al ISMB, așa cum prevede adresa Ministerului Educației - Direcția Generală de Învățământ preuniversitar înregistrată sub nr. 28074/04.05.2022 și Procedura Operațională nr. 1641/11.05.2022 a Inspectoratului Școlar al Municipiului București privind Organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar aferentă anului școlar 2022 - 2023.

40. Pentru anul școlar 2022 – 2023, criteriul specific aprobat de către ISMB a fost ca „*domiciliul părinților/tutorilor/ susținătorilor legali, sau al unuia dintre aceștia, să fie în proximitatea (vecinătatea, apropierea imediată) unității de învățământ preșcolar*”. Astfel, s-a aplicat/respectat criteriul de vârstă pentru repartizarea copiilor care stau la aceeași adresă/stradă pentru că nu toți copiii pot fi repartizați, avându-se în vedere prevederile art. 63 din Legea nr. 1/2011.

41. În ceea ce privește criteriul la care se face referire în sesizarea nr. 5236/27.07.2022 respectiv existența unui frate/unei surori înscriși la unitatea de învățământ aflată în proximitatea grădiniței, acesta nu mai constituie criteriu specific din anul școlar 2019 - 2020, motiv pentru care nu au fost cerute adeverințe de la școală dar au fost părinți care au insistat să le depună în dosarul de înscriere, chiar dacă li s-a adus la cunoștință faptul că respectivele adeverințe nu vor prezenta relevanță la înscriere.

42. Cu această ocazie, partea reclamată apreciază că susținerile petentei în sensul că unitatea de învățământ a admis alți doi copii în defavoarea copilului său, sunt nefondate, atâta timp cât cei doi copii la care face referire sunt mai mari decât copilul petentei. Chiar dacă locuiesc la aceeași adresă, fiul petentei - născut la data de 23.08.2019 - este cel mai mic dintre copii, ceilalți doi fiind născuți la data de 08.02.2019 respectiv 09.04.2019.

43. Astfel, în cazul de față, partea reclamată consideră că nu ne regăsim în fața unei discriminări, rolul criteriilor specifice fiind acela de departajare în cazul existenței mai multor solicitări decât numărul de locuri disponibile pentru înscrierea copiilor la grădiniță. Prin repartizarea unui copil care este mai mare ca vârstă față de copilul petentei, a fost respectată întru totul Procedura ISMB, respectiv faptul că ocuparea locurilor libere în prima etapă de înscriere s-a făcut în ordinea descrescătoare a grupelor de vârstă, respectiv: grupa mare (copii de 5 ani împliniți la 31.08.2022), grupa mijlocie (copii de 4 ani împliniți la 31.08.2022) și grupa mică (copii de 3 ani împliniți la 31.08.2022). În concluzie, pentru repartizarea copiilor s-a ținut cont, în primul rând de vârstă, pentru că, în ceea ce privește copilul petentei, acesta este cel mai mic dintre copiii cu care petenta îl compară și, cu respectarea procedurii ISMB și adresa Ministerului Educației, acesta a fost ulterior respins.

Susținerile părții reclamate Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6 (în continuare R2)

44. Partea reclamată R2 a depus la dosar un punct de vedere, în care precizează că speța semnalată care constă în verificarea soluționării cererilor de înscriere la grădiniță nu este de competența sa iar situația copilului petentei nu a fost semnalată până acum instituției.

IV. Motivarea în fapt și drept

45. În urma analizării sesizării înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării sub nr. 5236/27.07.2022 și constituită în dosarul administrativ nr. 492/2022, Colegiul director reține următoarele solicitări formulate de către petenta:

- efectuarea de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării de verificări privind modalitatea de soluționare de către partea reclamată R1 a tuturor cererilor de înscriere în anul școlar 2022 – 2023 la grupa mică și aducerea la cunoștință petentei motivele reale ale respingerii cererii sale;
- constatarea unei fapte de discriminare săvârșită de către partea reclamată R1 prin respingerea cererii de înscriere a fiului său în anul școlar 2022 – 2023 la grupa mică din cadrul respectivei unități de învățământ, pe criteriul de vârstă.

46. În ceea ce privește solicitarea privind efectuarea de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării de verificări în ceea ce privește modalitatea de soluționare de către partea reclamată Grădinița „...” a tuturor cererilor de înscriere în grupa mică aferente anului școlar 2022 – 2023.

47. Potrivit prevederilor art. 16 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: *„Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, denumit în continuare Consiliul, este autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte”*

48. De asemenea, conform prevederilor art. 18 alin. (1) din același act normativ *„Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative, care contravin principiului nediscriminării”*

49. Mai mult decât atât, art. 19 alin. (1) din actul normativ mai sus-precizat, stabilește în mod concret atribuțiile Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, astfel: *„În vederea combaterii faptelor de discriminare, Consiliul își exercită atribuțiile în următoarele domenii:*

- a) prevenirea faptelor de discriminare;*
- b) medierea faptelor de discriminare;*
- c) investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare;*
- d) monitorizarea faptelor de discriminare;*
- e) acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării”*

50. Prin sesizarea înregistrată sub nr. 5236/27.07.2022, petenta solicită efectuarea de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării de verificări în ceea ce privește soluționarea de către partea reclamată R1 a cererilor de înscriere la grupa mică, aferente anului școlar 2022 – 2023.

51. Având în vedere faptul că, din înscrisurile depuse în dosarul administrativ nr. 492/2022, rezultă în mod explicit faptul că, modalitatea de înscriere a preșcolarilor în unitățile de învățământ pentru anul școlar 2022 – 2023, este guvernată de prevederile Procedurii Operaționale nr. 1641/11.05.2022 a Inspectoratului Școlar al Municipiului București privind Organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar aferentă anului școlar 2022 – 2023, rezultă faptul că, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin efectuarea unor verificări privind modalitatea de soluționare de către partea reclamată R1 a cererilor de înscriere în învățământul preșcolar, este chemat practic să se pronunțe pe modalitatea de interpretare și aplicare de către partea reclamată mai sus-

precizată a prevederilor Procedurii Operaționale nr. 1641/11.05.2022 a Inspectoratului Școlar al Municipiului București privind Organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar aferentă anului școlar 2022 – 2023, care a fost emisă în aplicarea prevederilor art. 16 alin. (1) și art. 63 alin. (1) lit. b), (3) și (4) din Legea nr. 1/2011 a Educației naționale.

52. Prin efectuarea de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a verificărilor privind modalitatea de soluționare a cererilor de înscriere în grupa mică, practic s-ar ajunge inclusiv la analizarea legalității criteriilor generale și specifice care sunt avute în vedere la repartizarea copiilor pe locurile libere la respectiva unitate de învățământ, ceea ce ar presupune o interferare a C.N.C.D. în modalitatea de elaborare de către Inspectoratul Școlar al Municipiului București a Procedurii Operaționale nr. 1641/11.05.2022 privind Organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar aferentă anului școlar 2022 – 2023, ceea ce contravine flagrant prevederilor art. 16 – 19 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

53. Dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art. 20 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea Consiliului de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art. 16 referitor la principiul nediscriminării.

54. Având în vedere considerentele mai sus-prezentate, în ceea ce privește solicitarea petentei .. în sensul efectuării de către C.N.C.D. a unor verificări legate de modalitatea de soluționare de către partea reclamată R2 a cererilor de înscriere în grupa mică, aferente anului școlar 2022 – 2023, Colegiul director urmează a admite excepția de necompetență funcțională, invocată din oficiu, cu privire la această solicitare.

55. În ceea ce privește calitatea procesuală pasivă a părții reclamate R2.

56. Partea reclamată R2 realizează la nivelul sectorului 6 măsurile de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, persoanelor vârstnice, persoanelor cu handicap, precum și a oricăror persoane aflate la nevoie;

57. În domeniul protecției copilului și a familiei, partea reclamată R2 asigură respectarea drepturilor copilului prin servicii de consiliere, prevenire a separării acestuia de familie, propune și aplică măsurile de protecție specială pentru copiii aflați în dificultate sau cu handicap;

58. În domeniul protecția copilului, sunt oferite următoarele servicii: măsuri de prevenire a abandonului și a instituționalizării, asistență maternală, măsuri de reintegrare în familia naturală a copilului ocrotit în centrele de plasament sau în familii substitutive, măsuri de protecție în familia lărgită, sistem rezidențial, prin adopție, măsuri de protecție a copilului abuzat și/sau fără adăpost, consiliere psihologică și juridică, sprijinirea și orientarea școlară și profesională a copilului cu dizabilități.

59. Raportat la prezenta cauză, partea reclamată R2 a depus în dosarul administrativ nr. 492/2022, adresa înregistrată sub nr. 5901/29.08.2022, prin care arată că, față de aspectele

sesizate în petiția nr. 5236/27.07.2022, nu are competență în ceea ce privește verificarea soluționării cererilor de înscriere la reclamata R1 întrucât această unitate de învățământ se află în subordinea Inspectoratului Școlar al Municipiului București.

60. Având în vedere considerentele mai sus-menționate, Colegiul director urmează a admite excepția lipsei calității procesuale pasive a părții reclamate R2.

Pe fondul sesizării

52. Potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare: *“Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”;*

53. Examinând situația din speță în raport cu reglementările legale mai sus-precizate și jurisprudența Curții Europene de Justiție, Colegiul director observă - astfel cum s-a menționat în considerentele Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 1/18.01.2016, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept - că *în doctrina și jurisprudența românească și europeană, s-a arătat că există o faptă de discriminare atunci când o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane, aflate într-o situație similară, motivul acestui tratament constituindu-l o caracteristică concretă a persoanelor, caracteristică ce se încadrează în categoria “criteriului protejat”.*

Pentru existența discriminării, trebuie, așadar, îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) existența unui tratament diferențiat, manifestat prin orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;*
- b) existența unui criteriu de discriminare, de felul celor enumerate exemplificativ în definiția legală a discriminării;*
- c) existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;*
- d) scopul sau efectul tratamentului diferențiat să fie restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;*
- e) persoanele sau situațiile în care acestea se găsesc, să se afle în poziții comparabile;*
- f) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, a cărui atingere se face prin metode adecvate și necesare*

Raportul de cauzalitate între tratamentul diferențiat și criteriul de discriminare presupune să se demonstreze că pretinsa victimă a fost tratată mai puțin favorabil decât alte persoane, aflate într-o situație similară, din cauză că deține o caracteristică ce se încadrează în noțiunea de “criteriu protejat” rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex ș.a.m.d. sau orice alt criteriu al cărui scop sau efect este cel prevăzut de dispozițiile legale (restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului sau libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

54. Sub acest aspect, atât din sesizarea înregistrată sub nr. 5236/27.07.2022 cât și prin raportare la înscrisurile depuse în dosarul administrativ nr. 492/2022, Colegiul director constată invocarea de către petenta drept criteriu interzis de lege cu caracter discriminatoriu - vârsta copilului său – căruia, din acest motiv, i-a fost refuzată de către partea reclamată R1 înscrierea în grupa mică în anul școlar 2022 – 2023.

55. Având în vedere faptul că, unul dintre principiile de soluționare a autosesizărilor și a petițiilor privind acte sau fapte de discriminare, îl reprezintă principiul disponibilității, Colegiul director este ținut a analiza exclusiv criteriul de discriminare invocat de către petenta și anume vârsta copilului, urmând a verifica îndeplinirea tuturor elementelor constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum prevăd dispozițiile art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare;

56. Astfel, prin raportare atât la prevederile legale incidente prezentei cauze cât și la înscrisurile depuse în dosarul administrativ nr. 492/2022, Colegiul director constată că nu poate fi stabilit un raport de cauzalitate între criteriul de discriminare indicat de către petenta .. în sesizarea înregistrată sub nr. 5236/27.07.2022 și anume vârsta copilului și presupusul tratament diferențiat aplicat de către partea reclamată R1 și anume soluționarea nefavorabilă a cererii de înscriere a copilului la grădiniță, grupa mică, pentru anul școlar 2022 - 2023;

57. Curtea de Justiție a Uniunii Europene a adoptat abordări similare în temeiul principiului nediscriminării, astfel cum este garantat de Carta drepturilor fundamentale a UE. C.J.U.E. a indicat că o diferență de tratament este justificată dacă se bazează pe un criteriu obiectiv și rezonabil, și anume dacă diferența se referă la un obiectiv legal permis, urmărit de legislația în cauză și este proporțională cu obiectivul urmărit prin tratamentul în cauză.

58. În temeiul dreptului Uniunii Europene există excepții specifice de la discriminarea directă, care sunt adaptate la contextul domeniului de aplicare al protecției și anume:

- cerințele profesionale reale
- excepțiile legate de instituțiile religioase
- excepțiile specifice discriminării pe criterii de vârstă

59. Astfel, în prezenta speță, înscrierea în învățământul preșcolar în anul 2022 – 2023, s-a făcut în baza Procedurii Operaționale nr. 11641/11.05.2022 elaborată de către Inspectoratul Școlar al Municipiului București privind Organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar, în anul 2022 – 2023 precum și în conformitate cu Adresa nr. 28074/04.05.2022 emisă de Direcția Generală de Învățământ Preuniversitar din cadrul Ministerului Educației.

60. La nivelul unității de învățământ reclamata R1, în anul școlar 2022 – 2023, au fost alocate 66 de locuri disponibile pentru grupa mică. În urma analizării și evaluării cererilor de înscriere pentru grupa mică, 100 la număr, au fost admiși 66 de preșcolari iar restul de 34 de preșcolari au fost respinși.

61. Astfel cum se precizează și în punctul de Vedere înregistrat la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării sub nr. 7630/25.10.2022 depus de către partea reclamată R1, ocuparea locurilor disponibile pentru grupa mica, s-a făcut în ordinea descrescătoare a grupelor de vârstă respectiv: grupa mare (copii de 5 ani împliniți la 31.08.2022), grupa mijlocie (copii de 4 ani împliniți la 31.08.2022) și grupa mică (copii de 3 ani împliniți la 31.08.2022), cu respectarea criteriilor generale și specifice, aprobate de către Inspectoratul Școlar al Municipiului București, criterii prevăzute de Procedura Operațională nr. 11641/11.05.2022 privind Organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar, în anul 2022 – 2023 precum și în conformitate cu Adresa nr.

28074/04.05.2022 emisă de Direcția Generală de Învățământ Preuniversitar din cadrul Ministerului Educației.

62. Pentru anul școlar 2022 – 2023, criteriul specific stabilit de către Inspectoratul Școlar al Municipiului București a fost *“domiciliul părinților/tutorilor/susținătorilor legali, sau al unuia dintre aceștia, să fie în proximitatea (vecinătatea, apropierea imediată) a unității de învățământ preșcolar”*.

63. În prezenta cauză supusă analizei, Colegiul director constată faptul că ceilalți doi copii la care face referire petenta ..., care au fost admiși la grupa mică în anul școlar 2022 – 2023, sunt născuți în datele de 08.02.2019 respectiv 09.04.2019 iar copilul petentei este născut în data de 23.08.2019.

64. Colegiul director ia la cunoștință următoarele aspecte cuprinse În Procedura Operațională Privind Organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar în anul școlar 2022 – 2023, astfel cum este publicată pe pagina oficială de internet a Inspectoratului Școlar al Municipiului București: *“II. ÎNSCRIEREA COPIILOR: Ocuparea locurilor libere, după finalizarea etapei de reînscriere, se va face în ordinea descrescătoare a grupelor de vârstă, respective: grupa mare (de regulă, copii de 5 ani, împliniți la 31.08.2022), grupa mijlocie (de regulă, copii de 4 ani, împliniți la 31.08.2022) și grupa mică (de regulă, copii de 3 ani, împliniți la 31.08.2022). Prin excepție, conform art. 1 alin. (1.1) din Legea nr. 185/2020 pentru modificarea și completarea Legii educației naționale, în etapa a doua, vor putea fi înscriși în învățământul preșcolar și copiii cu vârsta de minimum 2 ani, în limita locurilor disponibile și după cuprinderea cu prioritate a solicitărilor pentru grupa mare respectiv a celor pentru copiii care împlinesc vârsta de 3 ani la 31.08.2022.*

În situația în care într-o unitate de învățământ numărul cererilor de înscriere a copiilor în învățământul preșcolar, primite de la părinți, este mai mare decât numărul de locuri libere, vor fi aplicate succesiv, criteriile de departajare generale și criteriile de departajare specifice, cu respectarea numărului maxim de copii la grupă stabilit de art. 63 alin. (1) lit. b) din Legea educației naționale nr. 1/2011”;

65. Având în vedere considerentele mai sus-expuse, Colegiul director constată că, în prezenta cauză, există o justificare obiectivă pentru respingerea copilului petentei la înscrierile pentru grupa mică, anul școlar 2022 – 2023, de către partea reclamată R1, care nu a făcut altceva decât să respecte prevederile Procedurii Operaționale nr. 11641/11.05.2022 privind Organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar, în anul 2022 – 2023 respectiv Adresa nr. 28074/04.05.2022 emisă de Direcția Generală de Învățământ Preuniversitar din cadrul Ministerului Educației.

66. Pe cale de consecință, având în vedere considerentele mai sus-expuse, înscrisurile depuse în dosarul administrativ nr. 492/2022 cât și prevederile legale incidente în cauză, Colegiul director constată că nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare astfel cum prevăd dispozițiile art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare – lipsă legătură de cauzalitate între criteriul invocat și faptele sesizate.

Față de cele de mai sus, în temeiul prevederilor art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență funcțională a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării în legătură cu solicitarea de a efectua verificări cu privire la modalitatea de soluționare a cererilor de înscriere în grupa mică, pentru anul școlar 2022 – 2023;
2. Admite excepția lipsei calității procesuale pasive a părții reclamate Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sector 6, invocată din oficiu (cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință);
3. Nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare – lipsă legătură de cauzalitate între criteriul invocat și faptele sesizate (cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință);
4. Câte o copie a prezentei hotărâri va fi comunicată părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ competentă, în termen de 15 zile de la data comunicării, potrivit prevederilor art. 20 alin. (9) și (10) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare respectiv art. 10 alin. (1), (3) și (4) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări:

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE– membru

GRAMA HORIA – membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – membru

JURA CRISTIAN – membru

RAIU CĂTĂLIN – membru

MOȚA MARIA – membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – membru

POPA CLAUDIA SORINA – membru

Data redactării: 07.12.2023

Redactată și motivată: AND/IV

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

